

Prezidentské volby 2018

Souhrn hlavních zjištění projektu

Autoři: Jonáš Syrovátka, Jaroslav Hroch (PSSI)

- V rámci projektu České volby v ěře dezinformací jsme **sledovali, jakým způsobem šest významných platform šířících dezinformace informovalo o dění před prezidentskými volbami 2018**. Konkrétně jsme sledovali weby AC24, Aeronet, Parlamentní listy, Protiproud, Sputnik CZ a facebookovou stránku Zprávy.cz. **Významnost sledovaných platform je dána tím, že mají velký počet čtenářů a vytvářejí původní obsah.**
- **Za sledované období** (od začátku prosince 2017 do 26. ledna 2018) **bylo na sledovaných platformách publikováno 1 352 textů**, v nichž byl zmíněn některý z prezidentských kandidátů.
- **Většina textů** (958 textů) **se zabývala děním spojeným s volební kampaní**. Dalším frekventovaným tématem byla politická situace – zejména v souvislosti s rolí prezidenta Miloše Zemana při sestavování nové vlády (158 textů). Zatímco během prosince byli jednotliví kandidáti zmiňováni i v souvislosti s jinými tématy, v lednu již téma volební kampaně jasně dominovalo.
- **Nejčastěji zmiňovaným kandidátem byl Miloš Zeman** (1080 textů). Přibližně jedna čtvrtina těchto textů se věnovala jeho povinnostem vyplývajícím z funkce prezidenta. **Většina sledovaných platform Zemanovi přímo či nepřímo stranila** (219 pozitivních zmínek).
- **Druhým nejčastěji zmiňovaným kandidátem byl Jiří Drahoš** (784 textů). Počet textů zmiňujících Drahoše skokově narostl poté, co postoupil do druhého kola voleb. **Drahoš byl na sledovaných platformách často kritizován** (194 negativních zmínek).
- Z ostatních kandidátů byli výrazněji zmiňováni pouze Mirek Topolánek (257 textů) a Michal Horáček (199 textů).
- **Jednotlivé platformy k volbám přistupovaly velmi odlišně:**
 - **Pro weby AC24 a Sputnik CZ prezidentské volby nepředstavovaly významnější téma.**
 - **Web Protiproud ve většině publikovaných textů doporučoval volbu Miloše Zemana jako kandidáta, který nejlépe ochrání české národní zájmy.**

- **Web Parlamentní listy**, které o sobě prohlašuje, že je nestranným a dává prostor všem názorovým proudům, **před prezidentskými volbami různými způsoby** (například výběrem textů, které zveřejnily na své facebookové stránce) **stranil Miloši Zemanovi**.
- **Web Aeronet a facebooková stránka Zprávy.cz** (která se aktivizovala až po vyhlášení výsledků prvního kola) **otevřeně podporovaly Miloše Zemana** a kritizovaly jeho oponenty (v případě Aeronetu často za použití dezinformací).
- Na sledovaných platformách bylo **publikováno 13 textů obsahujících dezinformaci**, přičemž téměř polovina z nich se objevila mezi prvním a druhým kolem voleb. **Původním zdrojem většiny dezinformací byl web Aeronet. Většina dezinformací byl namířena proti Jiřímu Drahošovi.**
- **Náměty jednotlivých dezinformací byly následující:**
 - **Jiří Drahoš** (případně další protikandidáti Miloše Zemana) **je ovládán zákulisními elitami**. Do této skupiny lze zařadit dezinformace o finanční podpoře finančníka George Sorose pro některé z kandidátů, členství Jiřího Drahoše v Římském klubu (a z toho vyplývající podporu cílů této skupiny) a existenci politického spojení mezi Drahošem a Miroslavem Kalouskem.
 - **Jiří Drahoš byl spolupracovníkem StB.**
 - **Jiří Drahoš hodlá přijmout migranty podle unijních kvót.**
 - **Karel Gott podpořil před prvním kolem voleb Miloše Zemana.**
 - **Příznivci Miloš Zemana nemusejí volit v prvním kole voleb.**
- **Přestože se dezinformace snažící se ovlivnit dění před českými prezidentskými volbami objevily, jejich dopad není na místě přeceňovat.** Po vyhlášení výsledků prvního kola lze sice vysledovat skokový nárůst zmínek o tématech souvisejících s dezinformacemi, avšak jednalo se pouze o výkyv, který brzy opadl. **Dezinformacím se také nepodařilo vnést do společenské debaty témata, která by už dříve nezmiňoval někdo jiný.**
- Při hodnocení role dezinformací v prezidentských volbách **je třeba brát potaz širší kontextu zpravodajství jednotlivých platforem a mít na paměti, že pokud stranily některému z kandidátů, snažily se jej podpořit častěji jiným způsobem** (například nekritickými komentáři) **než šířením dezinformací.**